

Divadlo v USA ve druhé polovině
dvacátého století

***Living Theatre
Bread and
Puppet Theatre***

New York - Broadway

■ Broadway (Manhattan)

- ulice v New Yorku, na Manhattanu
- délka více než 25 km
- probíhá Manhattanem od jihu k severu, podél řeky Hudson
- původně indiánská stezka

New York - Brodway

New York City – Broadway Theatre

■ Broadway Theatre

- divadla na Broadwayi, New York City, mezi 41. a 53. ulicí a mezi 6. a 9. Avenue
- uprostřed Broadwaye je Times Square – křižovatka Broadwaye a 7. Avenue
- The Great White Way

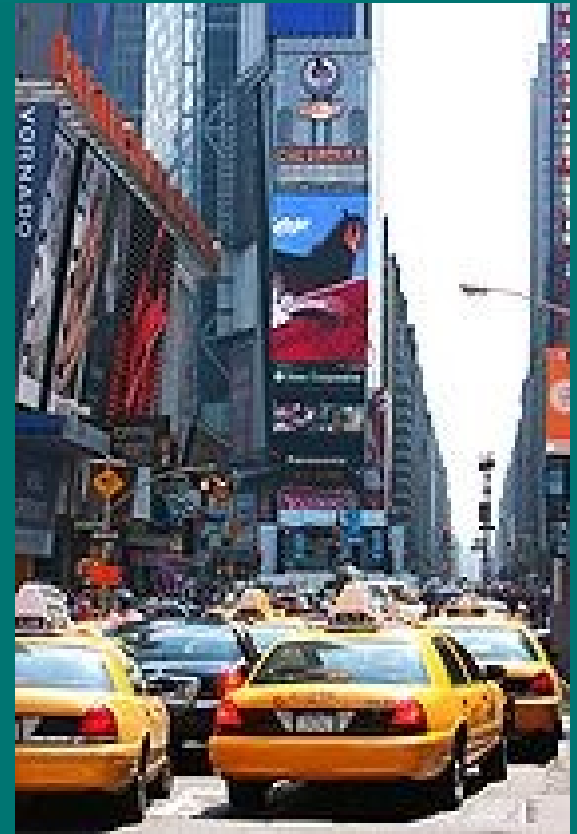
New York City – Broadway Theatre

- oficiální, velká, prestižní divadla (cca 40), nad 500 míst
- **Empire Theatre** (1893)
- **Lyceum Theatre** (1903)
- **Broadway Theatre** (1924)
- původní budova **Metropolitan Oper** (do r. 1966)... etc.

Broadway Theatre (1924)

Times Square

Lyceum Theatre, plakáty na Broadwayi

Winter Garden Theatre / New Amsterdam Theatre

Off-Broadway

- divadla, která vznikla v 50. letech 20. stol. jako reakce na zkomercionalizovaný provoz Broadwaye
- tato divadla se nacházejí poněkud stranou od Broadwaye, ale ve vazbě na tuto čtvrt'
- jsou mnohem menší než Broadway-Theatre: mívají 100 – 500 míst
- hry, které uspěly na off-Broadway, bývaly přeneseny na Broadway (*Hair, Chorus Line* aj.)

Off-off-Broadway

- divadla, která vznikala po r. 1958
- začínají v Greenwich Village (kavárny, kina...)
- jsou po celém New Yorku
- moderní experimentální divadlo, proti oficiálnímu establishmentu
- mívají pod 100 míst v hledišti
- nezávislá divadla

LIVING THEATRE

vznik r. 1946 v New Yorku

Judith Malinová (1926)

Julian Beck (1925 – 1985)

Living Theatre

- **Judith Malinová**

- herečka

- **Julian Beck**

- básník, malíř

- seznámili se na dramatické dílně Erwina Piscatora v New Yorku

Living Theatre

- anarchisticko-pacifistická postdramatická divadelní skupina
- vliv Artauda (*Divadlo a jeho dvojeneč*), Brechta
- v 50. letech uváděli Brechta, Cocteaua, Eliota či Gertrudu Steinovou
- hráli na různých místech (byty, sklepy, kluby, kavárny atp.)

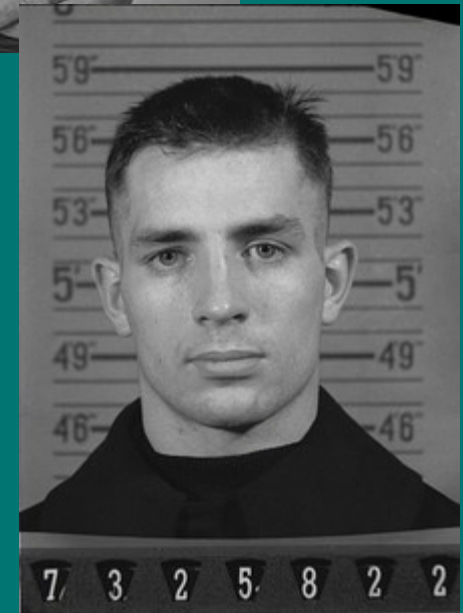
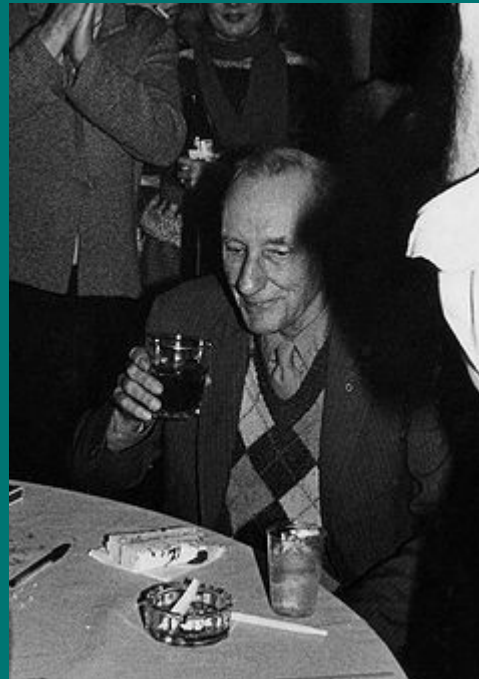
Living Theatre

- časté zavírání těchto scén (finanční důvody, konflikty s místní samosprávou, neplacení daní na protest proti válce ve Vietnamu aj.)
- pomáhají vytvářet pojem off-Broadway

Living Theatre

- umělecká improvizace
- nekonvenční divadelní postupy
- blízkost se spisovateli generace beatníků
 - **Jack Kerouac** (1922 – 1969)
 - *Na cestě*
 - **Allen Ginsberg** (1926 – 1997)
 - *Kvílení*
 - **William Burroughs** (1914 – 1997)
 - *Nahý oběd, Feták, Teplouš*

Allen Ginsberg, Peter Orlovsky / William Burroughs / Jack Kerouac

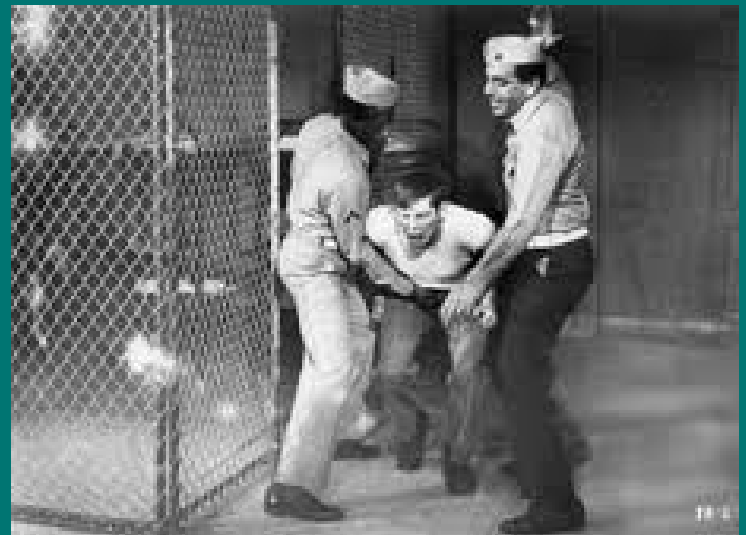
24.3.2016 Václav Cejpek

LIVING THEATRE

- **Spojka (Connection, 1959)**
 - „natáčení“ dokumentárního filmu o narkomanech
 - první významný úspěch

- **Garňák (The Brig, 1963)**
denní režim ve vězení amerického
námořnictva

Living Theatre

- 1964 – odchod do Evropy
 - po premiéře a zákazu představení *Garňák* - „skupinová emigrace“
- radikalizace názorů – pacifistické a anarchistické tendence
- nové hry – kolektivní autorství
- vliv na hnutí hippies
- život v komunitě
- divadlo na ulici, v plenéru...

Living Theatre – Evropa (60. léta)

- **Mystérie a menší kusy** (Mysteries and Smaller Pieces, 1964)
 - tzv. divadlo „spoluúčasti“ – herec vejde na scénu a stojí až několik desítek minut, čeká na reakce publika

<http://www.youtube.com/watch?v=sVtyKQGZ940>

Living Theatre – Evropa (60. léta)

- **Ráj teď' (Paradise Now, 1968)**
 - představení pro festival v Avignonu
 - v některých scénách volná improvizace
 - někteří herci se při recitaci seznamu tabuizovaných věcí při položce „nahota“ svlékali – odchod z divadla do ulic – skandály, zatýkání pro obnažování na veřejnosti...
 - http://www.youtube.com/watch?v=jF7_BdHiNA

LIVING THEATRE

Ráj ted' (Paradise Now, 1968)

LIVING THEATRE

Ráj teď' (Paradise Now, 1968)

photograph by Gianfranco Mantegna

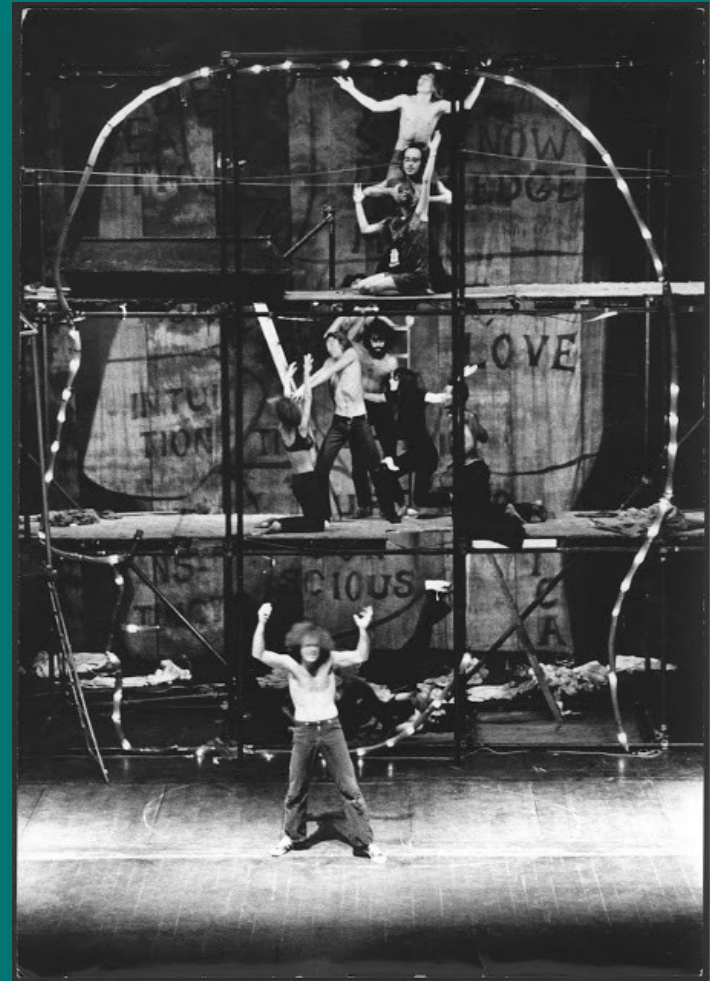
LIVING THEATRE

Ráj ted' (Paradise Now, 1968)

Living Theatre – Evropa (60. léta)

- **Antigona**
- **Frankenstein**

Living Theatre

- 1968 – návrat do USA
- kočování po USA – diskuse, spory
- 1970 – rozpad na tři / čtyři skupiny
- Beck a Malina – ve Francii, odtud cesty po Evropě, Jižní Americe
- opět v USA – mj. pouliční divadlo

Living Theatre

- budova v New Yorku na Manhattanu (1985)
- jedna ze skupin v Itálii
- dodnes jezdí po světě, většinou s novými podobami někdejších inscenačních hitů

Living Theatre – „Garňák“ v Berlíně, 2008

LIVING THEATRE

JUDITH MALINOVÁ – jak šel čas...

24.3.2016 Václav Cejpek

BREAD AND PUPPET THEATRE

Peter Schumann

Bread and Puppet Theatre

BREAD AND PUPPET THEATRE

- divadlo loutek, alternativní, silně levicové
- vzniklo v New Yorku (1962 – 63), dnes sídlí v Gloveru (Vermont, USA)
- **Peter Schumann** (*1934)
- před představením – pečení chleba, po představení každý divák dostane chleba s *aioli* (pasta z oliv a česneku)
- divadlo (umění) je (má být) pro člověka tak běžné jako chleba

BREAD AND PUPPET THEATRE

- aktuální politická témata
- tematické okruhy: mýty, pohádky, bible
- láska, dobro, pokora
- odvrát od konzumního života
- kritika oddělení bydlení a práce
- návrat k zemědělství (život na farmě)

BREAD AND PUPPET THEATRE

- loutky různých velikostí (až 5 m)
 - vodí se pomocí hůlek
- masky
- pouliční divadlo – uváděno na veřejných prostranstvích
- 2 – 100 herců, hudebníků, loutkoherců (mezi nimi děti)

Poslání divadla

- P. Schumann:
Bread and Puppet Theatre je *„...stálá dílna pro sochařství, pantomimu, tanec, vyprávění příběhů, výrobu loutek a hraní s loutkami, hudbu a výrobu nástrojů“*

BREAD AND PUPPET THEATRE

BREAD AND PUPPET THEATRE

BREAD AND PUPPET THEATRE

24.3.2016 Václav Cejpek

BREAD AND PUPPET THEATRE

- <https://www.youtube.com/watch?v=NxkCBMI6dqs>
- <https://www.youtube.com/watch?v=ATF85wTuXf0>
- <https://www.youtube.com/watch?v=0XvKdbQvUxo> (muzeum)
- <https://www.youtube.com/watch?v=K5CKIqD8INE> (Legenda o svatém Kříži – podle cyklu fresek od Piera della Francesca)